

Het 'Ondernemersfonds Arnhem', gevoed met een opslag op de OZB-niet woningen, is bedoeld voor de financiering van het ondernemersaandeel in de bestaande initiatieven SBA, de Stichting OKA Services en diverse andere projecten die zijn gericht op economische ontwikkeling en verbetering van het Arnhemse vestigingsklimaat.

De aanloop naar overeenstemming over dit fonds en de verdeling van de middelen is complex geweest. Twee heikle discussiepunten:

- positie binnenstad ten opzichte van andere delen van de stad
- continueren van structurele, bestaande organisaties en projecten ten opzichte het aanjagen van nieuwe, innovatieve projecten

Het uitwerkingsmodel dat nu voorligt biedt continuïteit voor bestaande activiteiten in de binnenstad, destijds een belangrijke aanleiding om dit traject te starten.

De hieronder genoemde partijen scharen zich achter dit model, zij onderschrijven de gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid én bedrijfsleven om problemen en kansen in de stad aan te pakken.

In dit uitwerkingsmodel wordt nader ingegaan op de beoogde aanpak en werkwijze van het Ondernemersfonds Arnhem. Het is tot stand gekomen in samenwerking met de initiatiefgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van City Centrum Arnhem (CCA), Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Arnhem (KHN), Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA), VNO-NCW / MKB – afdeling Arnhem, Vereniging Winkeliers Kronenburg, Woonboulevard Arnhem, hierbij gefaciliteerd door de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland en de gemeente Arnhem.

Uitwerkingsmodel Ondernemersfonds Arnhem

een basisnotitie met uitvoeringsmodel ten behoeve van een in te stellen Ondernemersfonds Arnhem

1. Inleiding

Het georganiseerde bedrijfsleven in Arnhem wil starten met een Ondernemersfonds voor Arnhem. Een ondernemersfonds is een fonds dat door het bedrijfsleven zélf wordt gevoed en waarmee het bedrijfsleven zélf concrete projecten financieel ondersteunt die bijdragen aan (het verbeteren van) het vestigingsklimaat en aan economische stimulering. Het georganiseerde bedrijfsleven is initiatiefnemer én uitvoerder van zo'n fonds.

Om álle ondernemers te laten meebetalen is een verplichte heffing nodig, en hiervoor is weer medewerking van de gemeente nodig. Dit heeft geleid tot het raadsvoorstel 'Ondernemersfonds Arnhem', dat zorgt voor de financiële voeding van het Ondernemersfonds Arnhem.

In dit Uitwerkingsmodel wordt ingegaan op wat het Ondernemersfonds Arnhem beoogt en hoe ze hieraan vorm geeft:

- welke uitgangspunten liggen ten grondslag aan de organisatievorm en de toetsingscriteria
- welke doelstellingen streeft ze na
- welk type projecten wil ze ondersteunen en hoe jaagt ze die aan
- hoe wil ze haar organisatie inrichten en hoe is het bedrijfsleven daarin vertegenwoordigd

Dit uitwerkingsmodel is als bijlage gevoegd bij het raadsvoorstel 'Ondernemersfonds Arnhem', waarin de raad o.a. wordt gevraagd

- in principe te besluiten tot de vorming van een Ondernemersfonds Arnhem
- in te stemmen met de uitvoering conform onderhavig Uitwerkingsmodel Ondernemersfonds Arnhem
- in te stemmen met het toekennen van € 400.000 aan de Stichting Ondernemersfonds Arnhem in 2010 (budget Fonds Bedrijfsleven 2009 + 2010), te besteden aan de Stichting OKA Services (€ 65.000) en overige – vrij in te dienen - projecten (€ 335.000)
- een principebesluit te nemen om vanaf 2011 het budget voor het 'Fonds Bedrijfsleven' om te vormen tot een budget 'Ondernemersfonds Arnhem' en in hoogte aan te passen voor een toekomstbestendige financiering van SBA, Stichting OKA Services en overige –vrij in te dienen- projecten.
- akkoord te gaan met een financieringswens hiervoor in 2011 van respectievelijk € 350.000,--, € 65.000,-- en € 200.000,-- , waarmee de gewenste totaalomvang van het Ondernemersfonds Arnhem in 2011 uitkomt op € 615.000.
- de zeggenschap over bestedingen uit het totale fonds, binnen de in dit model gestelde kaders, te leggen bij de Stichting Ondernemersfonds Arnhem, SOFA

2. Uitgangspunten Ondernemersfonds Arnhem

Algemeen

- Het Ondernemersfonds Arnhem is een initiatief van ondernemers.
- Het Ondernemersfonds Arnhem is van, voor en door ondernemers;
- Ondernemers beslissen zelf over de besteding;
- Het Ondernemersfonds Arnhem komt niet in de plaats van bestaande subsidie- en opdrachtbudgetten, maar is extra inzetbaar budget;
- Uit het Ondernemersfonds Arnhem mogen geen activiteiten worden gefinancierd die thans en structureel ten laste van de gemeente komen. Met andere woorden: het Ondernemersfonds mag niet leiden tot overheidsbezuinigingen;
- De inkomsten die gemeente Arnhem ontvangt vanuit bedrijfsheffingen en de uitgaven die zij aan de economische ontwikkeling van de stad besteedt moeten in een redelijke verhouding tot elkaar staan;
- De voeding voor het budget 'Ondernemersfonds Arnhem' wordt verkregen door middel van een hiervoor te oormerken opslag op de OZB-niet woningen
- Het budget wordt in de vorm van een subsidie overgeheveld aan een aparte Stichting Ondernemersfonds Arnhem, SOFA;
- Het budget van het Ondernemersfonds Arnhem wordt op basis van de algemene subsidieverordening Arnhem en een voor het doel opgestelde beschikking toegekend aan de stichting;
- De in deze beschikking opgenomen voorwaarden schetsen o.a. de kaders ten aanzien van het doel en inzet van het totaalbudget, werkwijze van de stichting en verantwoording aan de gemeente;

Doel

- Het Ondernemersfonds Arnhem heeft tot doel de Arnhemse economie te versterken.
- Het Ondernemersfonds Arnhem is bedoeld om extra activiteiten financieel mogelijk te maken, aanvullend aan activiteiten die tot de publieke taken en verantwoordelijkheden horen;
- Het Ondernemersfonds Arnhem heeft tot doel het ondernemersaandeel in collectieve ondernemersinitiatieven te financieren;
- Het Ondernemersfonds Arnhem sluit het financieren en in standhouden van organisaties niet uit;
- Het Ondernemersfonds Arnhem heeft tot doel de innovatiekracht van Arnhem te verbeteren;

3. Budget: bestemming en hoogte

2010

- Het budget Ondernemersfonds Arnhem is voor 2010 bedoeld voor nieuw in te dienen projectvoorstellen (€ 335.000) en de stichting OKAServices (€ 65.000,--).
- Het aan de raad gevraagde budget hiervoor betreft het jaarbudget Fonds Bedrijfsleven 2009 (€ 200.000,--) en 2010 (€ 200.000,--). Dit budget is afkomstig uit een reeds in 2008 ingevoerde OZB-opslag niet woningen (zowel eigenaars- en gebruikersdeel) van circa 0,8%. (zie: rekenvoorbeeld blz. 8)

2011

- Het budget Ondernemersfonds is vanaf 2011 óók bedoeld voor de basisfinanciering SBA.
- Het jaarbudget Fonds Bedrijfsleven (€ 200.000) wordt daartoe vanaf 2011 verhoogd en omgevormd tot budget Ondernemersfonds Arnhem.
- De minimaal benodigde en toekomstbestendige basisfinanciering van SBA, de stichting OKA Services en overige projecten bepalen samen het benodigde jaarbudget van het Ondernemersfonds Arnhem.
- In 2011 komt dit per saldo uit op € 615.000,-- voor het Ondernemersfonds Arnhem, ten behoeve van respectievelijk SBA (€ 350.000,--, zie berekening blz. 8), de Stichting OKA Services (€ 65.000,--) en overige projecten (€ 200.000,--). Dit betekent dat het huidige beschikbare budget verhoogd moet worden met € 415.000,--.
- Om een budget van € 615.000,-- te realiseren is een opslagpercentage van circa 2,5% op het basis-tarief OZB-niet woningen nodig (zie rekenvoorbeeld blz. 8).

2012 - 2014

- Het bestuur van SOFA kan in de periode 2012 – 2014 elk jaar een gemotiveerd verzoek indienen om het budget Ondernemersfonds Arnhem aan te passen. Zonodig vind hierover overleg plaats met de initiatiefgroep.
- In de periode 2012 – 2014 zal de bijdrage aan SBA en stichting OKA Services uit het Ondernemersfonds Arnhem minimaal gelijk zijn aan de hiervoor genoemde basisfinanciering uit 2011.
- De gemeente verplicht zich in elk geval tot en met 2014 de voeding van het Ondernemersfonds op deze manier te faciliteren, mits er sprake is van positieve tussentijdse evaluaties. In 2014 vindt een eind-evaluatie over deze periode plaats, waarna nieuwe afspraken kunnen worden gemaakt.

4. Draagvlak

initiatiefgroep

- Onderhavig uitvoeringsmodel en financiering ervan in 2011 door middel van een opslag van circa 2,5 % op het basistarief OZB-niet woningen heeft de instemming van de besturen van de ondernemersorganisaties die in de initiatiefgroep participeerden.
- Deze ondernemersorganisaties fungeren als ambassadeurs en zetten zich in voor een heldere communicatie rondom het Ondernemersfonds Arnhem (de begunstigde doelen, het daarvoor benodigde budget en de financiering ervan via een opslag op de OZB-niet woningen).

overige stakeholders

- Het Ondernemersfonds Arnhem hecht waarde aan breed draagvlak voor haar Uitwerkingsmodel bij ondernemers én ook bij andere belanghebbenden. Alle heffingsplichtigen OZB-niet woningen zijn belanghebbend, dit zijn naast ondernemers ook non-profit instellingen op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, cultuur, sport, welzijn, rijksgebouwen.
- Indien het bestuur van SOFA voor 2012, 2013 of 2014 een budgetverhoging vraagt waarvoor de totaal-opslag op 4% of hoger uitkomt, dan zal deze vergezeld moeten gaan van een draagvlakpeiling bij individuele belanghebbenden.

Het bedrijfsleven in Arnhem stelt de voorwaarde dat het budget 'Ondernemersfonds Arnhem' alleen mag worden aangewend voor financiering van het SBA, de Stichting OKA Services en overige bij de Stichting Ondernemersfonds Arnhem in te dienen projectvoorstellen. Wanneer (een van) deze organisaties op enig moment ophoud(t)en te bestaan, of wanneer hiervoor andere financiering mogelijk wordt, dient de verhoogde OZB-heffing te worden teruggebracht. Dit is ook het geval indien het aandeel voor 'overige projectvoorstellen' komt te vervallen.

5. Juridische Structuur

- Gekozen wordt voor het oprichten van een stichting (Stichting Ondernemersfonds Arnhem);
- Deze rechtsvorm geniet de voorkeur omdat een onafhankelijk bestuur op basis van de statuten en in een huishoudelijk reglement opgenomen beoordelings- en toetsingscriteria uitvoering kan geven aan het Ondernemersfonds Arnhem;
- In de statuten van de stichting worden doelstelling, werkwijze en bevoegdheden e.d. opgenomen, zoals in dit uitwerkingsmodel overeengekomen;
- In een huishoudelijk reglement worden werkwijze, beoordelings- en toetsingscriteria e.d. opgenomen, zoals in dit uitwerkingsmodel overeengekomen;
- In het bestuur van de Stichting Ondernemersfonds Arnhem worden personen benoemd met een relevante staat van dienst, te goeder naam en faam en die affiniteit hebben met het bedrijfsleven in Arnhem;
- De bestuurders zijn personen waarvan geen projectaanvragen te verwachten zijn en die niet verbonden zijn aan organisaties die projectaanvragen indienen;
- Kandidaten voor het bestuur worden voorgedragen door het georganiseerde bedrijfsleven;
- Kandidaten overleggen een lijst van hun functie(s) en nevenfunctie(s);
- De gemeente Arnhem en de Kamer van Koophandel vervullen desgevraagd een adviseursfunctie bij het bestuur.

6. Algemene werkwijze

- De in deze notitie beschreven onderwerpen vormen de leidraad bij de uitvoering van het Ondernemersfonds Arnhem en worden opgenomen in de statuten en het huishoudelijk reglement van de Stichting Ondernemersfonds Arnhem;
- Beoordeling van projectaanvragen en toekenning van alle financiële bijdragen geschiedt door het bestuur van de Stichting Ondernemersfonds Arnhem;
- Beoordeling en toekenning van financiële bijdragen geschieden binnen vastgestelde termijnen;
- Het bestuur wordt gefaciliteerd door een (extern) bureau bij de uitvoering van de organisatorische, administratieve en communicatieve werkzaamheden
- De kosten hiervan komen ten laste van het Ondernemersfonds Arnhem.

7. Procedure toekenningen SBA en stichting OKA services

- Toekenning van een basis-financiering voor SBA (vanaf 2011) en de stichting OKA-services (vanaf 2010) door SOFA geschiedt op basis van een meerjaren beleids- en activiteitenplan en meerjaren begroting. In deze toekenning wordt expliciet benoemd

welke basis-activiteiten uit de basis-financiering van het Ondernemersfonds worden bekostigd, en voor welke aanvullende (nieuwe) activiteiten eventueel een beroep wordt gedaan op het aandeel voor 'overige projecten' uit het Ondernemersfonds. (*zie 8: procedure indienen overige projectaanvragen*)

- Tot de basisactiviteiten van SBA en de stichting OKA Services behoren in elk geval de huidige reguliere activiteiten (waaronder o.a. sfeerverlichting binnenstad) aangevuld met het - door middel van know how - ondersteunen van ondernemerscollectieven in de hele stad
- SBA en de Stichting OKA Services leggen jaarlijks rekening en verantwoording af aan het bestuur van SOFA.
- Verantwoording over het voorafgaande jaar geschiedt door middel van een financieel en inhoudelijk jaarverslag.

8. Procedure indienen overige projectaanvragen

- Overige projectaanvragen kunnen alleen door Arnhemse ondernemerscollectieven worden ingediend, zijnde verenigingen, stichtingen of ontwikkelpartnerschappen. Dit zijn tijdelijke samenwerkingsverbanden tussen partners om een project voor te bereiden en voor te dragen voor subsidiëring. Een van de partners fungeert als aanvrager.
- Projectaanvragen dienen volgens een vastgesteld format te worden ingediend;
- Beoordeling geschiedt op basis van vastgestelde toetsings- en beoordelingscriteria;
- De indienperiode maakt onderdeel uit van een nader uit te werken tendersysteem.

9. Welke overige projecten komen in aanmerking?

- Projecten die voor een financiële bijdrage van het Ondernemersfonds in aanmerking komen geven een impuls aan de Arnhemse economie: dat kan gaan om een deelgebied, een sector of de stad als geheel.
-
- Wat betreft type projecten die in aanmerking komen kan gedacht worden aan haalbaarheidsstudies, voorbereiding planvorming, activiteiten gericht op kennisontwikkeling- en overdracht, activiteiten gericht op ontwikkeling en uitbreiding van netwerken, investeringsprojecten die de fysieke bedrijfsomgeving bevorderen, projecten die de promotie en marketing van een gebied bevorderen.
- Meer concreet zou het kunnen gaan om projecten rondom evenementen, in het kader van waterstof, elektrisch vervoer of stedelijke distributie. Concrete Nijmeegse referentieprojecten o.a.: innovatieaward MKB, artistiek verlichtingsplan kerktoren, cultureel festival, informatiepunt stageplaatsen en subsidies MKB en vele andere.
- Een financiële bijdrage vanuit het Ondernemersfonds kan worden verstrekt voor:
 - totale projectfinanciering
 - cofinanciering
 - financiering als vliegwielfunctie
- Inhoudelijke toetsings- en beoordelingscriteria en algemene voorwaarden waaraan een project en/of de aanvrager moet voldoen zijn uiteengezet in 10.

10. Toetsings- en beoordelingscriteria van overige projectaanvragen

Inhoudelijke project-voorwaarden

- Het project versterkt de economie in Arnhem of levert een bijdrage aan de verbetering van bedrijfsgebieden.
- Het project is niet strijdig met de gemeentelijke Economische Agenda.
- Het project moet een aantoonbaar economisch effect voor Arnhem sorteren;
- Het project moet voor een collectief van ondernemers van belang zijn;
- Bij subsidieverstrekking wordt voorrang gegeven aan nieuwe dan wel innovatieve activiteiten met een te verwachten blijvend effect
- Bij subsidieverstrekking wordt voorrang gegeven aan projecten waarin wordt samengewerkt tussen verschillende partijen
- Het Ondernemersfonds Arnhem heeft oog voor evenwichtige spreiding van haar toekenningen; gebiedsgebonden ondernemerscollectieven worden expliciet uitgenodigd projectaanvragen in te dienen

Algemene voorwaarden voor toekenning:

- De aanvraag heeft betrekking op één project
- De aanvrager maakt de financieringsbehoefte aannemelijk
- In de gevraagde financiering kan niet op andere wijze worden voorzien
- De financiering heeft geen betrekking op sanering van schulden, dan wel op een afbouw van bedrijfsactiviteiten
- De aanvrager verkeert niet in staat van faillissement, vereffening, surséance van betaling of akkoord en deze zijn niet aangevraagd of aanhangig
- Er is nog niet begonnen met de activiteiten waarvoor de subsidie is aangevraagd
- De resultaten van het project zijn meetbaar
- Kosten van voorbereiding van een project komen niet voor subsidie in aanmerking
- De duur van de financiering binnen een projectperiode is maximaal 2 jaar;
- Het project moeten worden ingediend op het standaard aanvraagformulier en dient te worden voorzien van een begroting en dekkingsplan;
- Verantwoording van de projectresultaten en bestedingen dient te geschieden d.m.v. een eindrapportage met financiële verantwoording
- Het bestuur SOFA kan aanvullende voorwaarden stellen t.a.v. onder andere tussentijdse voortgangrapportages, te verstrekken voorschotten, tussentijdse evaluatie, opschorten of intrekken subsidies.

11. Evaluatie werkwijze

- De raad van de gemeente Arnhem heeft de uiteindelijke beslissing over eventuele verzoeken van het bestuur van SOFA voor budgetaanpassing vanaf 2012.
- SOFA evalueert jaarlijks haar werkwijze, desgevraagd in samenspraak met de initiatiefgroep.
- SOFA legt jaarlijks rekening en verantwoording af aan de gemeente Arnhem, conform bepalingen hierover in de subsidiebeschikking en de ASV

De gemeente evalueert in 2012 (tussentijdse evaluatie) en 2014 (eindevaluatie deze periode) de afspraken met en resultaten van SOFA.

Bijlage.

1) Rekenvoorbeeld opslag – omvangvarianten Ondernemersfonds Arnhem

WOZ-waarde winkel € 500.000	individuele aanslag OZB niet woningen 2010	verhoging,absoluut	verhoging, in %
zonder budget ondernemersfonds / fonds bedrijfsleven	€ 2.372		
met ondernemersfonds € 200.000	€ 2.392	€ 20	0,8
met ondernemersfonds € 600.000	€ 2.432	€ 60	2,5
met ondernemersfonds € 1.000.000	€ 2.472	€ 100	4,2

Vet= aanslag zoals nu ontvangen wordt

2) Berekening omvang basisfinanciering SBA

inkomsten SBA t.b.v. standaardactiviteiten	jaarlijkse situatie 2006- 2010	minimale situatie 2011
structurele gemeentelijke bijdrage	€ 50.000	€ 50.000
incidentele, extra, gemeentelijke bijdrage	€ 200.000	€ 0
individuele bijdragen ondernemers	€ 60.000	€ 0
Evenementensubsidie SBA	€ 14.000	€ 14.000
collectieve bijdragen ondernemers / Ondernemersfonds Arnhem	€ 0	€ 350.000
totaal basisfinanciering SBA	€ 324.000	€ 414.000

De bijdrage uit het Ondernemersfonds Arnhem is als volgt tot stand gekomen:

- vervanging individuele ondernemersbijdragen (ongewijzigd bedrag),
- compensatie van de –verlengde- gemeentelijke aanloopfinanciering (ongewijzigd bedrag)
- opheffing financieringstekort sfeerverlichting (€40.000 extra)
- inhaalslag inflatiecorrectie (€ 50.000 extra)